

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbii la expediția foiei, preț afara la c. r. poște cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețul prenumerării pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 59.

ANULU XXIII.

Săbii 27 Iuliu (8 Aug.) 1875.

(tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime. și tieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbii 26 Iuliu.

Telegrama despre mărtea Archieppului și Metropolitului Teofilu Bendell'a, publicată în nrul trecut este o surprindere din cele mai triste și mai dureroase pentru biserică noastră din Austro-Ungaria.

Abia se începuse unu periodu nou de desvoltare și născutia către viața cea canonică în biserică a Bucovinei și eata acestu periodu are să înregistreze unu doliu, care în impregiurările cele nedeterminate ale începutului făcutu nu eschide posibilități necalculabile. Abia este o luna de zile de cându amu adusu scirea despre compunerea unui statutu, prin care se reguleza afacerile acelei părți a bisericii gr. or. din care face parte și Bucovina, și pre cându începutulu acest'a de organizare încă, după cum scimu, nu este sancționatu, eata ca ierarhia provinciei celei nouă bisericesci perde prin mărte pe capulu seu. Fi-va ministerulu cislaitanu cu atât'a consideratiune către operă sea cea nouă să grabesca cu asternerea statutului compusu în sinodulu provinciale de deune-dile spre sancționare, seu va face o simpla propunere de denumire, nu scimu, tempulu ne va arată acest'a. La tota întemplantarea posibilitatea nu este eschisa de a se înalția pre scaunulu Archieppescu și Metropolitanu alu Bucovinei unu ierarhu, carele să fia strainu de institutiunile constituționale în biserică, ori câtu de restrinse și marginite aru fi ele. În casulu acest'a, ceea ce se intrerupse pre unu tempu scurtu dela mărtea fericitului Hackmanu, se pôte reincepe și dură ierarsi diecenie îndelungate spre daun'a credinciosiloru respectivei biserici.

Cându amu datu expresiune temerei acesteia justificate prin trecutul celu prea cunoscutu și deplănsu de toti binevoitorii bisericii noastre, amu datu și dămu expresiune și acelei impregiurări, ca barbatulu acel'a, în care erau depuse speranțele cele mai frumoase, barbatulu doririloru pentru creștinii noștri din Bucovina, a trecut din viața asiă ingraha, încâtu nu si-a pututu vedé realizate dorințele se salutatie.

Simțimintele sele, intențiunile sele bune și tactulu seu celu finu, și acest'a este o mare mangaiere, credem că și în restempulu celu foarte scurtu și intreruptu de morburu voru fi o sementia fructifera pentru biserică. Pamentulu celu bunu, în care remanu semănate însusirile nobilului ierarhu, barbatii acei demni bisericesci din giurulu seu, dimpreuna cu biserică intrăga, suntu o garanția, ca la ori-ce întemplantare voru sci să duca în îndeplinire acea ce este justu pentru biserică, acea ce pretinde biserică basata pre asiedimintele ei.

Este unu mare castigu cându pētr'a fundamentale, pre care se zidesce viitorulu unei întreprinderi morale, este pusa. Ziditorii se orientēza atunci mai usioru și, de-si cu mai multe dificultăți, pre langa o vointia firma și energica lucrulu începutu totusi se realisēza.

Biserică a bucovinēna este bogata de esperintie. Din aceste ea va fi invetiatu, câtu este de apretuibile vointia firma împreunata cu energia. Ea nu va lasă operă cea grea a întemeiatoriului ei că să se pustiesca, pentru ca ea îns'a va sci judecă, ca fiindu parasita asiă de juna, în tempu scurtu

pôte fi acoperita de evenimente neprevădute încâtu nici urme de ruine să nu se mai veda din tr'ens'a.

Si deca fia-care fiu se nisuieste a radica unu semnu deasupra mormentului celoru scumpi ai sei, de siguru ca nu va uita nici biserică a Bucovinei a desvoltă din operă începuta de repausatulu Archieppu și Metropolitu unu monumentu maretiu și pereniu, că să ne folosimu de expresiunea vechiului poetu, unu monumentu, carele să spuna posterității înaltu și tare cine a fostu urditoriulu și cine au fostu îndeplinitorii lui.

Inim'a și talentele repausatului, cari avura asiă putiena ocaziune a se manifestă în viața publica voru suplini aceea ce sôrtea cu mâna de feru a suprimatu o viața de omu. Bucovinenii, cu deosebire, voru dă tributulu celu mai sinceru și celu dreptu acelui ce a pusu mân'a că să surpe odata absolutismulu contrabandatu în biserică.

Si noi din departare condolămu cu frații noștri din Bucovina, pentru ca noi scimu ce va se dica a perde prin mărte unu capu bisericescu.

Dorimu înse că din lacrimile ce le punu ei și noi pre morminte să resara o nedespartita iubire frătiesca între biserică lor și a noastră pentru că preste putieni ani să pōta dice amendoue: Eata amu ajunsu la tienta!

Dece se pōte dă crediamentu foilor oficiose, revoltă din Erzegovina este aprōpe de a se stinge (?) Scirea ce amu cuprins'o în vre o câte-va cuvinte despre lovirea dela Crup'a (pariu) este susținuta și astadi cu adausul, ca prin mijlocirea episcopului latinu dela Mostaru, erzegovinenii de ritulu latinu, din timentulu dela Gabel'a, s'au impacatu și liniscitu. Pre cându oficiosele se grabescu a liniscă opiniunea publica pre unele colone, pre atunci pre celelalte suntu silite a publică, ca în tierile limitrofe se formēza comitete spriginitorie, și totu pre atunci publica și unu manifestu din partea unui comitetu secretu, cu domiciliu necunoscutu, care are de scopu incuragiarea revoltei erzegoviniane. Manifestulu este tiparitu în limb'a latina și serbesca și distribuitu în Erzegovina și Bosni'a. Manifestulu lauda virtutea militaria a erzegovineniloru, cutediandu a dechiară resbelu semilunei. Recomanda mări departe a tragană câtu se pōte de îndelungu revoltă, pentru că Serbi'a și Muntenegrulu să fia constrinse a dă ajutoriu; la casu cându insurgentii aru vedé ca nu o potu luă cu trupele turcesci la siesu sa se retraga în paduri și în munti și acolo sa-si apere posetiunile. Li se pune la inima a se feră câtu se pōte de a atacă bunulu și avere a straina și sa nu nepaciuiasca pre nimenea nici se persecuteze pentru religiune. Intrându în cetăți și sate, unde se afla bani de ai statului, sa nu i ia de câtu pre lănga cuietantia și apoi să i întrebuintieze spre acoperirea lipselor neapărate. La ori-ce ocaziune să propage frățietate, egalitate și unitate și de aceste să se tiena foarte riguros. Să garanteze fia-cărei confesiuni libertate, în specialu fanaticiloru mohamedani și romano-catolici să le spuna, ca religiunea nu are de deosebēscă pre omeni, căci totu suntu frați căti vorbescu un'a și aceasi limba. În privinti'a politica li-se aduce aminte de imperiulu serbescu de odinioară, care acum nu se pōte restitui; se pōte

înse să existe staturi serbesci, de aceea la casu ca s'aru eliberă să se nisuiasca locuitorii Erzegovinei și Bosniei a se încorporă la Serbi'a și Muntenegrulu. Pre aceia cari aru doră a supune aceste două tieri unei puteri straine îi stigmatisēza manifestulu de tradatori de patria. Pentru dinastiele serbesci și muntenegrene să nu fia cērtă, căci principii se voru întielege între sine și în privinti'a acest'a. Fatia cu Austri'a recomandă cea mai mare crutiare; nu asiă fatia cu Ungari'a, pentruca, dice manifestulu, ungurii suntu mai rei de câtu turcii. Pentru Russi'a să tiena simpatihie în reserva, până va documentă ca se interesēza de frații apasati. Comitetul se subscrie: „Comitetulu pentru eliberarea de sub jugulu turcescu.“

Mai vinu apoi și telegrame cari anuncia ca grupe de montenegrii trecu în Erzegovina, se întielege fără de voi'a Domnitoriului montenegrenu, sub conducerea capitaniiloru Zimorici, Alexici și Petrovici.

Turci'a dirige continuu trupe din Bosni'a și Albani'a spre Erzegovina. La începutulu revōltei erau în vilaletulu erzegovinēnu 1600 infanteria și venatori, 6 tunuri de munte, și 400 gendarmi (zapci). De atunci au mai sositu din Bosni'a unu regimentu de infanteria cu 2 tunuri; cele din Albani'a se astēpta, nu se scie înse câte la numeru.

Revoltantii au pre partea loru stâncile muntiloru și paduriloru și armele lor primitive (pusci și pistole cu cremene, sabii și iatagane) și patriotismulu și natiionalismulu.

Cându eră să încheiāmu sosescu sciri, ca revoltantii, după unele lupte partiale și după ce au arsu unele prediuri turcesci au încungiuratu (asiediatu) cetatea Trebinie, carea numera cam 10,000 locuitori și este capital'a provinciei Erzegovina. Oficiosele se vede ca s'au încelatu în calculii lor, iera revoltă creșce.

Guvernulu austro-ungurescu a începutu a face dispușetiuni de precauțiune. Din generalatulu Gratiului suntu comandate 1 brigada și 2 batal. de venatori să plece spre Dalmati'a. Din Agram s'au înaintatu 2 batal. de linia către cofiniile turcesci.

Principele Milanu se afla încă în Vien'a, unde se chiamă comitele Andrassy, concediatu la vill'a sea dela Terebes și ambasadorii Russiei, Angliei și Germaniei, cari asemenea au trebuitu sa-si intrerupa concediele. În zilele din urma se scrie ca principele nu este dusu la Vien'a na numai pentru afaceri politice, ci și pentru cestiunea drumuriloru de feru între Serbi'a și Turci'a și pentru — casatoria. Scirea acest'a din urma s'a adevēritu în fapta, căci joi s'a logoditu cu domnișior'a Checico, din o familia romana foarte bogata și totu odata nepōta a principelui moldovianu Moruzi.

ad Nr. 1851 B.

Statutele

Reuniunei preotiloru români gr. or. din protopresbiteratulu Chisineului.

I. Numirea

§ 1. Reuniunea se numesce: „Reuniunea preotiloru români gr. or. din protopresbiteratulu Chisineului.“

II. Scopulu.

§ 2. Scopulu reuniunei este preste totu, ingrigirea despre buna starea spirituala

morală și materială a clerului gr. or. din acestu tractu protopresbiteralu; iera în specie înfiintarea unei „fundatiuni“ pentru ajutorarea preotiloru neputinciosi și seraci, și a veduveloru și orfaniloru de preoti.

III. Sfera de activitate.

§ 3. Sferă de activitate a reuniunei se estinde între marginile legi statului și a canōneloru bisericesci:

a) A cauta medilōcele pentru ajungere scopului seu;

b) A elaboră proiecte pentru organizarea parochiiloru și normarea dotatiunei, potrivite spiritului tempului, pre sēm'a preotiloru actuali și a le substerne sinodului eparhialu spre censurare și aprobare.

c) A află modu pentru îndreptarea moravuriloru celoru rele a poporului, a censură și premiă opuri literare care se voru edă în meritulu acest'a.

IV. Membrii.

§ 4. Membrii reuniunei suntu: naturali onorari, fondatori și ajutatori, și anume:

a) Membrii naturali suntu totu preotii gr. or. din protopresbiteratulu Chisineului, dintre acesti'a fia care e deobligatu a solvi în fondulu reuniunei în totu anulu o suma celu putiennu de 2 fl. v. a. deca nu va fi membru fundatoriu.

b) Membrii onorari, se voru alege, în adunarea generală a reuniunei dintre barbatii cei mai distinsi ai bisericii noastre gr. or.

c) Membrii fondatori se voru numi acei individi, — fără deosebire de scopu seu ocupatiune — cari suntu omeni onorabili, și voru depune în fondulu reuniunei — odata pentru totu-dēun'a — o suma de celu putiennu 50 fl. v. a. celu multu în două rate;

d) Membrii ajutatori suntu acei'a, cari voru contribui în fondulu reuniunei din cându în cându seu odata pentru totu-dēun'a cu sume mai mici de 50 fl. v. a. seu voru concurge și cu alte ajutōrie în folosulu reuniunei.

V. Drepturile membriloru.

§ 5. Membri naturali se folosescu de tōte drepturile reuniunei în asemenea mēsură, și au în tōte afacerile reuniunei votu decisivu;

§ 6. Membrii fondatori — deca nu voru fi și membri naturali seu onorari, — voru avē în ședintiele „Reuniunei“ votu consultativu în cele ce privescu afacerile fondului, iera în alte afaceri nu voru avē nici unu votu precum nici pretensiuni de ajutōrie din fondulu reuniunei.

§ 7. Membrii onorari au votu consultativu în tōte afacerile separate de fondu.

§ 8. Membrii ajutatori nu au votu nici într'o afacere.

§ 9. Presedintele naturalu alu reuniunei este totu-dēun'a protopresbiterulu tractualu, lānga carele reuniunea în adunarea sea generală si va alege unu vice-presedinte, carele în absentia presidentului naturalu, are a conduce tōte afacerile reuniunei.

§ 10. Presedintele, respective vice-presedintele, va convocă în totu anulu odata adunarea generală a reuniunei, și anume: cu finea anului școlariu, iera în casu de lipsa și mai adeseori.

VI. Adunarea generală.

§ 11. Adunarea generală e ambulanta și se va tienne în loculu asemnatu de adunarea generală premergătoră la terminulu defiptu prin presiđu.

§ 12. Agende de adunări generale suntu:

a) A censură tōte agende de comitetului și oficialiloru;

b) A examina socotile și starea fondului reuniunei;

c) A decide despre ajutoarele recerin-
titorilor la fundatiunea reuniunii;

d) Va alege pre membrii comitetului,
pre oficiali, membrii onorari si va dechiară
pre cei fondatori de atari;

e, Va esmite comisiuni pentru elabo-
rarea proiectelor necesare spre scopul
reuniunii, si apoi elaboreze comisiunilor,
său si a singurateciloror individi, le va cen-
sură si aprobă in sfer'a competentiei sele.

VII. Comitetul reuniunii.

§ 13. Reuniunea va avé unu comi-
tetu de 6 membri cu unu presedinte — alesi
pre unu periodu de 3 ani dintre membrii
naturali ai reuniunii conformu §-lui 12 lit. d)

§ 14. Agendele comitetului sunt: a
controlă oficialii, a examina ratiunile lu-
nare si anuale, si despre tôte a reportă adu-
nării generale.

VIII. Oficialii si agendele lor.

§ 15. Oficialii reuniunii se alegu din-
tre membrii naturali ai reuniunii prin adu-
narea generala pre unu periodu de 3 ani;
si sunt: doi notari, unu cassariu si unu
controlor.

§ 16. Notarii voru duce protocolul
despre obiectele pertractate in sedintiele
comitetului si adunării generale a reuniunii
precum si alte corespondentie in afacerile
reuniunii.

§ 17. Cassariulu va primi dela toti
membrii reuniunii banii incursi pre sém'a
fondului reuniunii, despre cari va purtă
unu diurnal de incasare, precum si alte
protocole pentru tinerea in evidenta a
fondului; elu va dá comitetului si adunării
generale ratiuniu despre starea casei.

§ 18. Controlorulu va scontră din
cându in cându starea fondului si va con-
trasemă obligatiunile, cuatele si socotile ina-
inte de ce se voru substerne comitetului său
adunării generale spre censure respective
aprobare.

§ 19. Fia-care officiantu pôte abdice
numai la adunarea generala; iera in casu
extraordinariu presidiulu reuniunii.

IX. Patronulu reuniunii.

§ 20. Patronulu reuniunii e „Sant'a
Treime“.

X. Sigilulu

§ 21. Sigilulu reuniunii va avé em-
blem'a Santei Treimi, cu circumscriptiunea:
„Sigilulu reuniunii preotiloror romani gr. or.
din protopresbiteratul Chisineului 1875“.

XI. Fundatiunea

§ 22. Reuniunea va infintă sub au-

mele seu o fundatiune pentru orfanii si ve-
duvele preotiloror.

§ 23. Averele fundatiunii se va ma-
nipulă prin casariulu si controlorulu reuniunii,
acompaniati de comitetu.

§ 24. Despre modulu de manipulare
a banilor fundatiunali se va ingriji totu-
dén'a adunarea generala a reuniunii.

§ 25. Comitetulu manipulantu va tiené
in fia-care semestru a unui anu, o sedintia in
caus'a manipulării banilor fundatiunali; si
in casu necesariu va provocă presidiulu re-
uniunii pentru de a convocă adunarea ge-
nerale.

§ 26. Déca cu tare membru naturalu
s'aru stramută din acestu protopresbiteratu,
inse va voi si mai departe a contribui sum'a
anuale, cu care e obligatu cá membru na-
turalu, — se conscrie dara si mai departe
de atare, si se pôte folosi si de drepturile
membrilor naturali; iera din contra, déca
la provocarea casariulu reuniunii se va de-
chiară, ca nu mai voiesce a responde sum'a
anuala si mai departe, — atunci dupa ce
va solvi tacs'a cu care dóra va fi in res-
tantia, — se considera de eschisu si nu va
avé nici unu dreptu de pretensiune din fon-
dulu reuniunii nici elu nici succesorii sei.

§ 27. Ori care membru fia naturalu,
fondatoru, onorariu, său ajutatoriu se eschide
din sinulu reuniunii, déca purtarea lui va
fi contraria intereselor si scopulu reuniunii.

§ 28. Adunarea generala pôte a solve
dela solvirea tacei pre acei membrii natu-
rali, cari prin cutari lovituri de sorte nu
sunt in stare de a solvi sum'a receruta,
dara acésta absolvere se pôte face numai
cu o majoritate absoluta de voturi

XII. Impartirea ajutoarelor fundatiunii

§ 29. Din fundatiune se voru impartă
ajutoare numai dupa ce va dispune de o
suma de celu putienu 5000 fl. v. a.

§ 30. Competitorii la aceste ajutoare,
potu fi toti orfanii si veduvele acelor preoti
gr. or. din tractulu Chisineului, cari au
fostu membrii naturali său fondatori ai re-
uniunii; asemenea si preotii neapti de func-
tionatu dara seraci.

§ 31. Trecându fundatiunea preste
o suma de 20,000 fl. v. a. si aflandu-se in
stare imbucuratória: va pune premii pentru
opuri literari bisericesci precum si pentru
alte scopuri folositorie, lasându inse neatinsu
fondulu de 20,000 fl. v. a.

§ 32. Ajutoarele si premiile se voru

hotari si votă prin adunarea generala a re-
uniunii, la propunerea comitetului.

§ 33. Adunarea generala a reuniunii
e indreptatita a face propuneri pentru mo-
dificarea statutelor dupa cum pretindu im-
pregiurările, apoi a cere aprobarea lor dela
locurile competente.

§ 34. Reuniunea se va puté desfiintă
numai cu convoirea a lor $\frac{3}{4}$ a membri-
lor ei naturali.

§ 35. La casu de desfiintarea reuni-
nei, despre fundatiune va dispune adunarea
ultima generala, convocata spre acestu scopu.
si despre acésta se va reportă Consistoriulu
eparchialu.

Datu din sedintia senatulu stensu
bisericescu, tinuta in Aradu la 16 Ian. 1875.

Andriu Pappu m. p.

Protosincelu si Vicariu

(L. S.)

episcopescu.

Ioanu Moldovanu m. p.

secretariu consistorialu.

Romania.

Bucuresci, 21 Iuliu 1875.

Ceea ce a facutu fericirea si pros-
peritatea miculu regatu alu Belgiei,
ceea ce a facutu din acésta tiéra unu
modelu de imitatu pentru popóre, este
viétia laboriósă a poporulu belgianu,
pre de o parte, si moderatiunea cu
care partitele politice sciū sa lupte
intre ele, pre de alta parte.

Poporulu pune acolo munc'a mai
pre susu de ori-ce consideratiune si
de ori-ce grige. Elu scie ca fàra munca
nu va puté nici odata sa ajunga la
gradulu de civilisatiune si de inain-
tare unde au ajunsu alte popóre.

Cātu despre lupt'a partitelor,
care este naturala in ori-ce tiéra li-
bera, ea este o lupta de principii si
credintie, iera nu o lupta de persóne.
De aceea, acésta lupta este nobila si
fertil'a pentru binele publicu. Ea inaltia
caracterele, forméza pre cetatiénu,
protege marile interese ale societătii
si asigura triumfulu adevérului si alu
justitiei.

Unu esemplu recerutu ne va do-
vedí aceea ce afirmămu. Sciū lectorii
nostri ca principele Bismark, in urm'a
atentatulu Duchesne, a intrevénitu cu
energia pentru ca guvernulu belgianu
sa modifice legislatiunea sea penala.
Ce au facutu belgiani? Ei s'au unitu

toti in o singura cugetare si in o sin-
gura simtire, pentru a protestă in
contr'a acestei nedrepte pretentii.
Toti au uitatu divisiunile politice in
fati'a unei cestiuni de demnitate na-
tionala, si nimeni nu s'a ganditu sa
acuse pre guvernulu cându acésta a
creditu prudentu sa vie cu unu pro-
iectu de lege in acésta materia.

La noi, din nenorocire, lucrurile
se petrecu altu-feliu. Turci'a ne con-
testă dreptulu de a incheiă tractate
cu puterile straine. Dara, in locu cá
sa nu fia in tiéra decātu o singura
voce pentru a protestă, opositiunea
acusa pre guvernulu ca Turci'a este su-
perata pre noi din caus'a nóstra. Ea
face mai multu; combate necontentitu
pre guvernulu atunci cându elu luptă
in Europ'a pentru a castigă recunós-
cerea acestui dreptu, si in concertulu
marilor diare europene, cari aperau
caus'a Romaniei nu s'a gasitu decātu
o voce discordanta; vocea diarelor
opositiunei din tiéra.

Eata pentru ce nu putemu noi
inca sa fimu Belgi'a orientulu! Mai
nainte de a ajunge acolo, avemu unu
inamicu puternicu de combatutu in
chiaru inim'a cetătii. Acestu inamicu
este reulu obicei ce amu contractatu
de a ne sfasiă pentru cea mai mica deose-
bire de ideisi de a presupune totu-dén'a
sentimente urite la acél'a care judecă
altu-feliu decātu noi.

Viitoriulu este alu popórelor cari
se civiliséza, iera nu alu popórelor
cari se agita in golu. Pâna cându nu
vom reusi sa sterpimu din medilo-
culu nostru tristulu obicei de a spe-
culă asupr'a cuvintelor, pâna cându nu
vomu introduce o viétia laboriósă in
loculu frigurilor si alu agitaciunilor
cari ne obosescu si ne impiedca de a
produce, pâna cându nu ne vomu con-
vinge ca stabilitatea in institutiuni si
in guvernulu este o conditiune indis-
pensabila de propasire, pâna atunci
multe încercări de a face binele pen-
tru tiéra voru remané zadarnice. Cându
unulu pune samentia in pamentu si
altulu vine sa o scóta cu mania său sa
taie plant'a dela radecina indata ce
a crescutu, ori câtu de bunu aru fi
pamentulu in care amu semanatu, acelu
pamentu va remané in totu-dén'a
sterpu.

Astadi mai cu séma, cându frun-

ECISTORA.

Studii essegetice.

Partea I.

CAPU I—IV.

Venirea lui Iisus in lume. Contactulu
cu lumea.

Sectionea I.

CAPU I.

I. Dumnedieu Cuventulu eternu iá chipu
omenescu in persón'a lui Iisus Christosu
fiulu lui Ddiu. — II. Marturisirea lui Ioanu
botezatorulu despre densulu. — III. Alipi-
rea invetiaceilor de densulu.

I. Vs. 1—18. Introducerea întregii
evangelie.

(Urmare.)

Credu ca nu voiu gresí, déca la
incheierea acestei sectioni, adaugu
unele observatiuni, cu privire la acestu
capitlu.

Impregiurarea ca Ioanu nu amin-
tesce nici botezulu (Mat. 3, 16. Mar-
cu 1, 9. Luc'a 3, 21.) si nici petrece-
rea lui Iis. in desiertu, ispit'a si pos-
tulu lui de 40 de zile (Mat. 4, 1 seq.
Marcu 1, 12 seqq. Luc'a 4, 1 seqq.)
a datu ansa essegetilor la o disputa
lunga si pâna astadi fàra resultatu
asupr'a întrebării: sub ce tempu in
decursulu evangeliiei lui Ioanu cade
botezulu, si sub ce tempu ispitirea lui
Iisus, pre cari Evangelistulu dupa
cum amu mai disu — presupunendu
evangeliele sinopticilor cunoscute, din
punctulu seu de vedere — nu le amin-
tesce. Dupa ordinea chronologica a
descrierei istorice, déca nu ambe ac-
tele, celu putienu unulu, botezulu, tre-

buie sa se cuprinda in acestu capitlu.
De aceea credu a fi la locu sa incer-
căm a deslegă — încātu ne va fi cu
potintia — acésta întrebare la acestu
locu.

Sa o impartimu si noi, cá tóta
lumea, in dóue pârti, dupa cum si
este: Botezulu, — Ispit'a.

Cá între paranteze insemnezu ca
nu sciū sa se fia ocupatu s. s. Parinti
cu acésta problema mai de aprópe;
ei n'au fostu asiá curiosi, asiá scru-
pulosi, precum suntemu noi, au fostu
inse mai credinciosi.

a) Botezulu. Întrebarea asupr'a
botezulu destulu de bine deslusita de
Bruno Brückner*), a cărui opiniune o
adoptezu. — Unii esegeti, între cari
si Meyer, Luthard..., sustienu ca
botezulu lui Iis. s'a intemplat inainte
de marturi'a prima a lui Ioanu botez.
(Vs. 19—28) basandu-se pre Vs. 26.
(iera in mijloculu vostru stă pre carele
voi nu-lu sciti) prin carele s'aru pre-
supune atăt'a cunoscerea personale a
lui Iis. din partea botezatorulu, câtu
si dupa Vs. 3s—33. (nu l'amu cunos-
cutu) premergerea botezulu. Aceste
cuvinte inse nu potú servi cá argu-
mentu ca botezulu s'a intemplat ina-
inte de Vs. 19—29, căci déca consi-
derăm:

a) ca marturi'a din Vs. 27. inca
nu contine nici o relatiune fatia cu
persón'a lui Iis. — acésta se aréta
numai in Vs. 30;

*) Kurzgefasstes Exegetisches Hand-
buch zum neuen Testament von de Wette.
I Band. III Theil. Evang. Iohannis, bearb. v.
B. Brückner. Leipzig 1863. — V Auflage.

β) ca botezulu, carele avea sa
descopere lui Israilu pre Iis. (Vs. 31)
s'a intemplat inaintea poporulu (Lu-
c'a 3, 21.), si astfelu nu s'a potutu
dice sinedristilor „voi nu-lu sciti“
(Vs. 26), căci de securu ei l'aru fi
sciutu, déca botezulu aru fi premersu,
si in acestu casu investigatiunea luá
alta directiune;

γ) ca nu s'aru poté întielege cum
marturi'a din Vs. 27, déca s'a intem-
plat dupa botezu a trebuitu sa se
pronuncie asiá de in generalu si fàra
nici o referintia său alusiune la acelu
actu (carele in Vs. 31. 32. se presen-
téza asiá de resoluta) — vomu trebui
sa ne convingemu, ca: marturi'a din
Vs. 26 seq. a fostu inainte de botezu;
considerandu mai departe, ca

δ) prin explicarea data de Bote-
zat. la Vs. 29. cum a cunoscutu elu
pre Iisus, cá pre Messi'a, la botezu
(Vs. 32 seqq.), acésta (botezulu) aréta
cá premersu, si in urm'a cărui'a, mo-
dulu, cum Botezatorulu 'si desémna
missiunea, este cu totulu altulu: mai
chiaru, mai precisu, decātu cum a po-
tutu fi Vs. 23. — vedemu ca mar-
turi'a prima Vs. 19—28 se baséza nu-
mai pre óre-care presimtire profetica,
— a dóu'a Vs. 29 seqq. pre esperintia
istorica; aceea se reduce la o securi-
tate interna, acésta la o descoperire
deosebita a botezulu, si prin urmare:
actulu botezulu trebuie sa cada între
ambele marturii 19—28, si 29—
34; asiá dara ori in diu'a marturiei
prime — dupa investigatiune, ori in
diu'a celei de a dóu'a. Si de óre-ce
dela diu'a marturiei prime, se incepe

numerarea celor urmatórie, ceea ce
tradéza unu interesu mai inaltu, —
este probabilu ca acésta di este a bo-
tezulu.

b) In privintia pârtiei a dóu'a
— petrecerea in pusthia (desiertu) de
40 de zile si ispit'a — nu potú con-
simti cu nici unulu din câtu si-au datu
parerea asupr'a ei. Brückner si de
Wette, ce e dreptu sunt neresoluti;
celu dintăiu inse mai aplecatu a se
lipi de opiniunea lui Hengstenberg,
carele o pune la 3, 22, unde Iis. pe-
trece in pamentulu Iudeei; altii o punu
la 4, 2 seqq. Nici un'a nici alt'a nu
pôte fi adevérea pentru ca: a) locu-
rile citate nu corespundu cu descrie-
rile paralele ale sinopticilor; si β) cele
descrise la 2., 13—21 s'au intem-
plat cu securitate dupa ispita (Mat.
21, 12. Marcu 11, 15. Luc'a 19, 45.)
si Evangelistulu pre lănga tóta inde-
pendintia sea de sinoptici, nu potea
veni in opositiune asiá flagranta cu
cei-lalti (sinoptici).

Nu se pôte pune nici între Vs.
34 si 35 si nici între Vs. 28 si 29
pentru ca nu o concede „a dóu'a di“
(τῇ ἐπαύριον). Evangelistulu atātu in
Vs. 29 si 35. (τῇ ἐπαύριον — a dóu'a
di) câtu si in 6, 22. (τῇ ἐπαύριον), in
2, 21 (τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ — a trei'a di)
si in 11, 39 (τετάρταις — a patru'a di
— de patru zile), desémna tempulu
cu asiá acuratetia si cu atăt'a sigu-
rantia încātu este imposibile verirea
aloru 40 de zile între Vs. 28 si 29
său 34 si 35, fàra a resturnă totu
pondulu si tóta valórea chronologiei,
si a reduce Evangeli'a întréga la unu

tariile noastre se deschidu prin trac-tate de comerțu statelor cari sunt mai înainte decât noi, cându dru-murile de feru ne punu în contactu imediatu cu civilisațiunea Europei, as-tadi mai multu decâtu ori cându tre-buie sa indoimu activitatea noastră si sa recastigăm tempulu ce amu per-dutu în lupte politice si în agitațiuni sterile. Trebuie sa ne suimu la inal-timea rolului ce ne asigurat prove-dinți'a si pozițiunea noastră geografica. Trebuie sa ne arētāmu demni de a stā alaturi cu popōrele civilisate cu cari ne amu pusu si ne vomu mai pune în raportu. Trebuie sa utilisāmu în modu inieptu bogatele resurse ale țierei si calitāțile intelectuale cu cari natur'a a dotatu pre poporulu român. Trebuie sa dovedim Europei, care pune în noi speranție mari, ca ne deosebim în adeveru da acea ce s'a numit *omulu bolnavu*. Trebuie, în fine, prin o munca neobosita, prin inceta-reu luptelor cari ne dividu, prin apli-carea noastră cu serioșitate si cu rab-dare la oper'a imensa a progresului, sa recucerim pozițiunea noastră stra-lucitoare de alta-data si sa ne arētāmu demni de a trăi cā statu civilisat si independentu.

Eata care este misiunea noastră, si mai cu sēma, o reptāmu, misiunea nōnelor generatiuni. Evenimentele se precipita pre fia-care dī ce trece. Secolulu în care traimu este secolulu formārei natiunalitāților. Māne, pōte, probleme teribile, cari ascēpta de atāt'a tempu o soluțiune, se voru resolve de sine. Noi trebuie sa fimu prega-titi pentru ori-ce impregiurare si sa ne gasim totu-dēun'a la postulu no-stru de onōre.

Sa lasāmu dara, pentru Dumne-dieu, acele discutiuni bisantine si acele lupte fāra scopu cari ne degrada si ne pierdu. Sa lasāmu mai cu sēma acele triste violenție de limbagiu cu cari cautāmu sa vestejimu totu ce ti-er'a are mai bunu în sinulu ei. Sa reintrāmu în sufletulu nostru, sa nu ascultāmu decâtu vocea consciinței si a inimei nōtrē de romāri, sa nabu-sim pasiunile si urele alu cāroru to-

simplu visu alu fantasiei fāra nici o legatura interna. Acēst'a o facu acei'a, cari punu botezulu înainte de Vs. 19, chiaru si Euthimiū, dupa carele se vede a se fi orientātu si A. Siagun'a în Istori'a sea bisericeșca Tom. I. §. 22. pag. 21 seq.)* — Ba chiaru si cursulu istoricu inca este în contra-dicere cu opiniunea acēst'a, căci si-nopții nu cunoscū vre-o reintōrcere a lui Iis. la Iordanu; ba suposițiunea suferi de neprobabilitatea ca Iis. sa fia absentatu 40 de dīle între bo-tezulu seu (resp. 1, 26.) si 1, 29, apoi cade si prin aceea ca dupa cum s'a aretat sub a) botezulu nu pōte fi înainte de 1, 19 seqq.

Considerandu inse inceputulu si cuprinsulu Vs. 12 si 13 din cap. 2. si comparandu-lu cu Mat. c. 4, 12. 13. Marcu 1, 14. Luc'a 4, 14, si vedindu consonanți'a acestor locuri în descrie-rea istorica, vomu fi în dreptu a pune ducerea în diertu si petrecerea de 40 de dīle a lui Iis. la cap. 2, între Vs. 11 si 12. Aireu nu se pōte. A se vedē si explicarea la 2, 12.

*) Marele Metropolitu Andrei n'a fostu infalibilu; acēst'a nici a pretins'o, si nici i-a atribuit-o cine-va. A potutu usioru gresī neocupandu-se mai de aprōpe cu Esegēs'a. De aceea nu mi se va luā în nume de reu din partea adoratoriloru principeloru lui, între cari simtu mangaiere a mē numerā si eu, dēca în acestu punctu atātu de delicatu nu ne unim în pareri. De siguru, dēca com-binā mai de aprōpe combinatiunile si con-sideratiunile atinse nu puneu Ispit'a lui Iisus în loculu unde a pus'o. Eu sum cu cea mai mare pietate fatia cu memori'a acestui me-tropolitu, si chiaru memori'a lui santa pen-tru mine, principulu lui celu mai înaltu: *adeverulu si lumin'a* — mi dictēza se eruezu adeverulu, fiindu securu ca prin acēst'a ur-mezu intentiuniloru lui.

rentu curge cu atāt'a furōre preste ca-pulu nostru. Ne iubim totu tiēr'a si voim totu sa o vedem mare si glo-riōsa: iēta adeverulu! Sa-lu recunō-scem odata în sinceritate si sa ne aducem aminte, ca mai presusu de ambițiunile si de interesele nōstre, este mare cauza a țierei pentru care trebuie sa lucrāmu cu totii.

Iēta apelulu ce credem ca inte-rele cele mai mari si cele mai urgente ale natiunii ne comanda sa facem tuturoru inimeloru romānesci.

„Press'a.”

Circularca ministrului de interne si presiedinte alu consiliului de ministri cātra toti prefectii din tiēra.

Domnule prefectu! Cunōsceti im-portantele si multu folositoriele lu-crāri alu adunārilor nōstre legiuitōrie din sesiunea estraordinaria trecuta.

Cele mai însemnate dintrensele suntu:

a) Concedarea constructiunei cāi-loru ferate Ploesti-Predēlu si Adjud-Ocn'a, realisarea cu chipulu acēst'a a legaturei linieloru nōstre ferate cu liniile Austriei si Europei centrale;

b) Conventiunea cu societatea actionariloru cāiloru ferate romāne pentru a se rescumperā pre sēm'a statului preste a patr'a parte din re-tiēu'a linieloru nōstre ferate;

c) Conventiunea de comerțu cu imperiulu austro-ungaru, prin care, pre lānga consacrarea dreptulu nostru suveranu de a tractā, se creaza cele mai mari avantagie pentru agricultura, comerțulu si industri'a Romaniei

Aceste acte, d-le prefectu, suntu de natura a creā în favōre celoru ce le-au facutu, titlurile cele mai le-gitime la increderea si la cunoscinti'a țierii.

Asiā au si fostu ele apretiuite de toti bunii romāni, de toti ōmenii pacinici si iubitori de ordine, de chiaru press'a si opiniunea publica din Europ'a.

Corpurile nōstre legiuitōrie, cam-er'a si senatulu, au deliberatu asu-pr'a acestor proiecte cu tōta matu-ritatea si incungiurate de tōte lumi-nele trebuincioșe; si le-au votatu dupa ce au capatatu cea mai deplina convicțiune ca suntu pentru binele si interesulu țierei.

Se vede inșă, ca, tocmai pentru ca guvernulu si partidulu conserva-toriu au potutu aduce aceste mari servitii țierii, opositiunea s'au agitat si se agita mai desperatu de cātu totu-dēun'a.

Ia simte ca, pre cātu partidulu care prin linisce, prin ordine si prin progresu moderatu, aduce bine țierii, se va intarī, pre atātu ea va perde unu tarāmu pre care si-lu rezervā a-lu exploatā în interesulu ideiloru demagogice si resturnatōrie.

Nu a neglijatu dara nici unu midilocu spre a ajunge la scopu. Dupa ce a parasitu tarāmulu legalu si con-stitutionalu, ce i asigurā pozițiunea a cātoru-va membri ai sei în camera; dupa ce a aruncatu injuriile si calom-niele cele mai netrebnece contr'a re-presentatiunei legale a țierii; dupa ce prin petitiuni cātra Mari'a Sea, si prin reclame cātra publicu, calomniēza si acusa guvernulu si camer'a; dupa ce prin cuvinte rostite în publicu si prin totu felulu de scrieri destramate a facutu apelu la pasiunile cele mai ordinare, se pare ca acēst'a opositiune si-a concentratu tōta actiunea sea în a falsificā si a amagī opiniunea pu-blica, sēu macaru opiniunea ōmeniloru lesne crediatori.

Acēst'a actiune, d-le prefectu, este de dator'i'a nōstra tuturoru a o com-bate cu tōta energi'a ce da o cauza drēpta.

De cându partidulu conservatoriu este la putere, ele a procuratu țierei linisce, ordine, regulata în finanie, crescere de creditu, lucrāri de drumuri de feru sioșe, plati de datorii con-tractate de alții, aridicarea prestigiul si demnitāții țierei în afara, în fine

elu a sciutu sa aplice adeveratul si-s-temu constitutionalu si se practice libertatea fāra a cadē nici în tiranie nici în demagogia.

Nu partidulu opusu, nu partidulu radicalu, care acuza si calomniēza astadi partidulu conservatoriu, nu acelu partitu aru fi potutu ajunge la unu asiā rezultat.

Unde dara amu gasitu, si unde avem noi adeverat'a nōstra fortia! O avem în consciințele tuturoru ōme-niloru imparțiali si bine cugetatori.

Acele consciinție, domnule pre-fectu, trebuie sa le lumināmu, si sa nu le lasāmu a fi prad'a zavistiei si a intrigei.

Fia-care bunu român, fia-care membru alu partidulu conservatoriu are de datorie sacra de a luminā, de a deslusi pre aprōpele seu asupr'a adeverului.

D-vōstēa, cā prefectu, siliti-va inse într'unu statu liberu, sa lumi-nati pre conjudenii d-vōstra asupr'a naturei asupr'a avantagiiloru acte-loru votate de camera în sesiunea trecuta.

Explicati-le, de exemplu ca gu-vernulu si camer'a au concedatu unei companii englese constructiunea cāi-loru ferate Adjudu-Ocn'a si Ploesci-Predēlu, căci, nici ca s'a probatu nici ca s'a sustienutu macaru în adu-nare ca aru esistā o compania ro-māna, în conditiuni de a putē con-strui linii de asiā importantia.

Cu tōte acestea lini'a Ploesci-Predēlu trebuia construita, în terminu scurtu, numai pāna la Augustu 1878, căci natiunea incheiasa de jă cu Austro-Ungari'a o conventiune asupr'a ace-stei junctiuni. Darā acēst'a lucrare fiindu fōrte grea si tempulu prea multu scurtu, erā de dator'i'a cameriloru si guvernulu a esaminā cu cea mai mare scumpetate garantiile ce oferiau dife-ritii concurenti nu numai prin capita-lurile de cari dispun, dara si prin cre-dituloru de constructori speciali pentru asemenea lucrāri. Seriositatea studiiloru premergătorie si unu per-sonalu tehnicu destulu de experimen-tatu, erau calitāti neaperate pentru unu concurentu care voiā sa intre-prinda, în asiā scurtu tempu, o lu-crare atātu de însemnata.

Camerile, în intiepleptiunea lor, au alesu în urm'a concursulu ce se facuse, pre acēl'a care presenta cele mai multe din aceste avantagie si conditiuni.

Cā si guvernulu, camerele numai avēu, în acēst'a alegere a lor, a se preocupā de cātu de avantagiile eco-nomice ce presinta fia-care concurentu, atātu cā efinate de pretiu cātu si cā soliditate si garantii de construc-tiune, căci acum se inlatura exploata-reu liniei: Ia se rezervase viitoriului si nu se mai putea nici chiaru pro-tesat de nimeni ca s'aru dā exploata-reu streiniloru, iēra nu romāniloru. Acum erā vorba numai de construi-reu liniei.

Camere, cā si guvernulu, nu tre-buiā sa faca favori sēu esceptiuni, ci trebuiā a se incredintiā constructiunea acelu constructoru, de ori-ce natiu-nalitate aru fi fostu, carē oferea con-ditiunile cele mai bune.

Acēst'a s'a si facutu. Odata ce lini'a va fi construita, ea remane a statului, si exploatarea ei se va regulā iērasi prin o lege.

Cestiunea conventiunei cu socie-tatea actionariloru cāiloru ferate ro-māne iērasi a fostu multu desaturata si exploatata de cei ce servescu de tōte midilōcele cā arma de opositiune.

Inșă, domnule prefectu, faceti a se intielege bine ca aci nu fusese nici odata vorb'a nici de unu impru-mutu nou ce aru constitui o nōua sarcina pentru statu, nici macaru de vre-unu sacrificiu, fia elu de unu leu, în sarcin'a tesaurulu nostru.

A fostu, puru si simplu, vorb'a de a inlesni creditulu actionariloru si societāții din Berlin, care, victime cā

si noi a defectelor primei concesiuni din 1868, data doctorulu Strusberg, si a indeplinitu cu onestitate inda-toriri ce luase prin conventiunea din 1872.

(Va urmā.)

Varietăți.

*** Foile din Budapeșt'a aducū scirae despre reorganisarea politiei, carea în păr-tile locuite de natiunalități va fi sustienuta de statu, nu mai multu de municipie si va fi subordinata deadreptulu ministeriului reg. ung. de interne.

*** Buletinulu ofic. de dominee'a tre-cuta publica ordinatiunea ministeriala, prin care se reorganiseza tribunalele regia de I instantia, numindu-se oele 20, cari cu diu'a de 30 Sept. a. c. au sa incete. Intre ace-ștea *cinci* sēu chiaru *siese* suntu, cari atingu pre romāni mai de aprōpe, adeca: tribuna-lulu din *Abrudu*, alu cāru teritoriu vine sub juredictiunea celui din *Alb'a-Iuli'a*; mai departe incēta alu *Beiusiului*, intrandu în locu-i celu din *Oradea mare*; asemenea alu *Hatiegului*, anectandu-se teritoriulu lui la *Dev'a*; apoi celu din *Naseudu*, estindindu-se juredictiunea celui din *Bistrit'a* preste totu districtulu; alu *Fagarasiului*, trecendu afa-cerile sele la celu din *Brasiovu*; în fine alu *Gherlei*, ale cāru părți se supusera jude-cialminte celui din *Deesiu*. — „Albin'a”.

*** (Bibliograficu.) Se afla sub pressa „*Istori'a Ungariei pentru scōlele poporale*” de Dr. Nicolau Popu, profes. la gimnasiulu român din Brasiovu.

Publicatiune.

P. T. Domnii invetiatori cari vo-iescu a frecuentā cursulu invetiato-rescu supletoriu în Sighisiōr'a, din acestu anu, în sensulu înaltulu emisu consistoriale dto 15/7 c. Nr. 1522, — se invita a se anuntiā pāna în 30 Iuliu c. st. v. la prea onor. domnu protopresbiteru Zacharia Boiu în Si-ghisiōr'a, cā sa li se pōta ingrigi de quartire,

Sighisiōr'a în 20 Iul. st. v.

Comitetulu parochialu.

Demetriu V. Moldovanu,

couducatoriulu cursulu supletoriu.

PARTEA ECONOMICA.

Despre unele midilōce, care aru putea ameliorā starea materiala a poporulu român.)*

Onorati domni si frati! Mi iau voia a Ve cere indulgentia pentru că-te-va momente, voindu a tratā unu obiectu, care dupa parerea mea este de mare importantia pentru poporulu român. Prin acēst'a credu totudeo-data, ca voiu satisfacē § 4. din dispo-sitiunile, speciali, cari le avem pen-tru regularea midilōceloru, spre ajun-gerea scopulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporu-lui român.

Unu publicistu român a espri-matu în scurte cuvinte ideile, care voiescu a Vi le comunicā astadi. Cu-vintele acelu barbatu suntu urmatō-rele: „Așteptati sa cunōșca Europ'a poporulu român? Europ'a se va in-teresā de elu, inse o sa se interesedie mai intāiu a sci, care este starea in-dustriei, agriculturii si a comerțulu la noi, . . . atunci, de vomu aretā, ca amu prinsu gustu la sciinție si arte, într'unu cuventu amu inceputu a ne cultivā, vomu capetā stim'a si consi-deratiunea ei.” Astfelu scrie dlu C. A. Cretulescu într'unu articulu din *Revist'a romāna*.

Luāndu cā punctu de manecare aceste cuvinte voiu cercā a tratā de-spre unele midilōce pentru inaintarea poporulu român.

Factorii principali pentru pro-gresare suntu dupa cum scimū cu totii — averea spirituala, — sēu cultur'a morala intelectuală si averea mate-

*) A se vedē corespundinti'a din Fel-diōr'a publicata în Nr. 57. „Tel. R.” R.

riala s'au banii si posesiunile. Asiu abusa prea multu de pacientia d-vóstra, deca a-si tratat ambele aceste obiecte, deci cá sa nu fiu prea lungu me voiu margini a vorbi numai despre averea materiala, cáci despre midilócele pentru cultur'a spirituala s'a vorbitu de mai multe ori.

Domniloru! Omulu este avisatu a umbla dupa bani si avere; in prim'a linia spre a-si procura midilócele neaperratu trebuincioase pentru subsistintia: nutrimente, imbracaminte locuinta etc. Trebuintele cele mai neaperrate odata satisfacute omulu incepe a cugeta mai departe. Invetia a cunosce puterea baniloru, a sci, ca banii si averea i póte procura comoditate, placeri si bucurii, i usiuradia lupt'a de esistintia; avantagie, care unu individ, ce nu dispune de averi, nu le póte avea.

Acést'a este o incuragiare si incitatie destulu de mare, pentru cá elu sa alerge neincetatu dupa bani, sa se ocupe di si nópte, ba chiaru si in somnu cu ei, sa-i adóre cá pre unu Idolu. Midilócele spre a castiga avere sunt pe cátu de multe, pre atátu de diferite si mintea omenesca din di in di nascocesce midilóce nóue spre a-si agonisi mai iute si mai usioru averi. Multi si dintre romani cauta averi, dara nu cauta midilócele corespunditorie spre a-si agonisi acestea mai usioru. Bá 'mi vine a dice, ca fórté multi romani, séu din cauza, ca in timpurile trecute au fostu subjugati; séu fiindu ca nu li s'au explicatu s. Evangelia de ajunsu, au invetiatu in robia lorú séu dela biserica sa se multiamesca cum se afla; sa rabde, si chiaru sa despretiúesca averea cá pre unu „Mamonu“. Asiá si trebuie, cându averea este unu midilocu reu, cá la fiulu celu raticu, inse cându este unu midilocu pentru progresare atunci ea este de recomandatu, ba este neaperratu de lipsa.

Noi aci nu tratámu despre averea agonisita pre cali rele, ci despre averea agonisita prin munca cu sudorea fetei.

Domniloru! Avereá unui poporu abstragendu dela facultatile lui spirituale, dela cultur'a lui intelectuala si morala, care fára dubietate este tesaurulu lui celu mai mare, constá din posesiuni, din provisiuni, produse, marfuri si in fine din bani gat'a.

Deca cautámu acestea la poporulu románu din Austro-Ungaria cu parere de reu trebuie sa constatámu, ca nu aflámu nici posesiuni mari, nici produse, nici marfuri multe si mai putieni bani gat'a. Cu dorere suntemu siliti dara a recunosce, ca poporulu románu in majoritatea lui este seracu si dupa circumstările presinte, credu, ca cu totii ne tememu sa nu ajunga la prapastia. De acést'a, dator'a nóstra cea mai sacra este, sa ne interesámu cu totu dinadinsulu celu putienu, pentru viitoru a-i recomandá moduri prin cari sa scape din ghiarele unui monstru cumplitu: de lipsa si fómete. Scimu cu totii, domniloru, cu cáte greutáti si pedeci are sa se lupte si omulu celu mai inteliginte, pána a ajunge la scopu neavendu avere, cáte obstacule va intepiná unu individ, cáruia i lipsesce pre lánge avere si sciintia? Cându poporulu nostru se va bucura de órecare bunastare fi-ti siguri, ca elu va progresá mai rapede si in cultura. Románulu incetandu de a mai fi espusu lipseloru, necasuriloru si fómeci, si incependu a gustá si elu hrana sanatósa si a locu mai comod, va incepe a cugetá si la nobilarea spiritului seu, la desvoltarea facultátiloru sele, va fi mai consciu de natiunalitatea sea. Lucrándu noi in directiunea acést'a, adeca: eruándu modalitati pentru ameliorarea buna-starei poporului nostru vomu face totudeodata unu servitiu bisericeii si scólei, carea se ocupa

cu cultivarea spiritului poporului nostru. — Vomu face pre poporu sa cunosca si sa folosésca drepturile sele politice. I vomu castiga astfeliu libertate: „cáci ómenii nu devinu liberi, decátu muncindu, sciindu sa intrebuinteze facultatile lorú, nu devinu liberi, decátu in proportiune cu acést'a desvoltare. Amicii poporului si ai libertátiei dara, suntú acei'a, cari cauta si aréta poporului midilócele, pentru de a-lu face sa devina productivu, sa devina avutu atátu materialminte, cátu si spiritualminte.“ Spre a afla atari midilóce pentru poporulu nostru, n'avemu a face alta, decátu a ne luá de modelu pre acele popóre, cari in diu'a de adi escelédia prin buna starea lorú materiale si a studiá modulu cum a ajunsu elu la acést'a buna stare si fásese prin care a trecutú. Facendu acést'a ne vomu deliniá unu planu, pre care urmandu-lu strictu, fára a fortiá lucrulu si a face salturi mortale vomu ajunge siguru la tient'a defipta.

Dreptu acestea ve rogu pentru indulgentia spre a esprimá, cáte-va cuvinte specialu despre unele midilóce, cu cari aru puté poporulu nostru románu ajunge la avere.

Midilócele principali, cari contribuescu mai multu la ameliorarea averei materiale a ori cáru poporu suntú: economi'a rurala, comerciulu si industri'a.

I. Economi'a rurala se ocupa pre deoparte cu cultivarea planteloru s. e. a bucateloru a pomiloru, a gradiniloru, a arboriloru etc., pre de alta parte cu economi'a de vite. Economi'a rurala este profesiunea cea mai importanta la tóte popórele cultivate. Prosperarea ei conditiúneza bunastarea poporului. Prin ea devine unu poporu independinte din afara si se consolidéza in launtru, pentru cá elu insusi 'si produce necesariile, —

Ea ocupa imediatu mai multu de jumetate din poporatiune si celaltu restu este mediatu ocupatu prelucrându mai departe productele brute séu negotiándu-le. Mai alesu se potu afirmá tóte acestea in specialu despre partile principale ale economiei rurale, despre agricultura si economia de vite. Agricultur'a este pentru tóte popórele cultivate isvorulu principalu de subsistintia. Popórele din vechime recunoscendu acést'a onorau pre fundatorii si inaintatorii agriculturii cá pre Diei: Astfeliu egiptenii pe „Osiris“ grecii pre Cere, romanii pre Saturnu. Numai putienu importanta este economi'a de vite. „Ea si cu plugari'a suntú cele dóue agere ale statului.“

Domniloru! Au fostu unu tempu, cându chiaru in Europ'a ómenii, cari se ocupau cu plugari'a si economi'a de vite erau despretiuiti. Adi cunosce intréga Europ'a insemnatatea acestoru profesioni. Ómeni studiati si in prim'a linia guvernele se ocupa mereu cá sa aduca la perfectiune aceste dóue profesioni. Cauta si inventéza pre di, ce mergemu sisteme si instrumente mai perfecte spre a lucrá rationalu pamentulu, pentru cá pre deoparte acést'a sa aduca roduri mai abundante, iéra pre de alta parte sa nu-si piérda puterea productiva. Nisuescu a lucrá nu numai mehanice, ci a aplicá si sciintia, cáci numai cunoscendu agricultorulu acuratu puterile naturii, póte sperá, ca va primí remuneratiune, pentru munc'a si ostenel'a sea. Poporulu nostru románu si in privinti'a acést'a se afla in desavantagiu mare; mai intáiu fiindu-ca partea cea mai mare posede locuri, care din caus'a positiuniloru inoportune s'au a calitáti pamentulu nu suntú tare roditorie; iéra dupa acést'a fiindu-ca nici mica productivitate nu o sciú folosi, nesciundu sa lucre pamentulu rationalu; neingrigindu-lu si nutrindu-lu corespunditoriu, astfeliu incátu acést'a nu-i aduce nici hran'a neaperratu trebuincioasa, si este avisatu a spesá nu

numai pentru cele-lalte necesitati, cica 'si da banii si pentru cereale. In privinti'a acést'a iéta ce scrie unu economistu románu:

„Voi economi de pamentu, cari cereti mereu, cá pamentulu sa ve dea roduri din destulu, ce dati voi pamentulu pentrucá sa ve póta dá elu? Lu hraniti voi? Observati ca nu. Nu dati pamentulu nici odichna, nici repausu, nici nutrimentu si nici cultura. Nu-lu lucrati bine, nu cautati inventiunile nóua. Ve multiamiti alu sgar'a, a aruncá semintie si a astept'a sa secerati roduri inbelsiugate. Acestea nu vinu fára a fi hranitu si cultivatu. Asociative consultati si examinati ce e de facutu, cá sa aiba munc'a vóstra sporu.“ (Va urmá.)

Concursu.

La scól'a capitale normale dela biserica SS. Archangeli din Satulungu, protopresbiteratul gr. or. I-iu alu Brasiovului a devenitu vacantu unu postu invetiatorescu, pentru a cáru ocupare se escrie prin acést'a concursu cu terminu pána la 25 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru acestu postu este 350 fl. v. a. cu prospectu de a se inmultí salariulu totu la cáte cinci ani de servitiu cu cáte 50 fl. v. a. pre lánge indatorirea, cá pentru acestu salariu se tiena invetiatoriulu si prelegerile trebuincioase la scól'a de repetitiune.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntú avisati a-si asterne subscrisului comitetu suplicele lorú adresate cátra Reverendissimulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu, instruite in sensulu Statutului organicu.

Satulungu in 17 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu alu bisericei SS. Archangeli.

Irimie Verzea
parochu si presied.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei parochiale Certesiu de clas'a a III protopresbiteratul Ioagiului I se escrie concursu a trei'a óra, cu terminu pána la 17 Augustu st. v. a. c.

Venitele parochiali suntú urmatóriele:

1. Casa parochiala cu un'a gradina de legumi.

2. Unu pamentu aratoriu de 3 cara cucuruzu, folosinti'a fenului si pómeloru din 2 cimiteriuri.

3. Dela 75 case cáte 2 mesuri de cucuruzu cu tuleu, dela 60 case cáte 40 cr. biru anualu, stol'a usuata, si cáte o di de lucru dela tóta famili'a.

Tóte acestea la olala computeate in bani dau unu venitu anualu de 300 fl. v. a.

Concurentii au a-si tramite petitiunile lorú la subscrisulu pána la terminulu pusu, instruite in sensulu Stat. org. si de suntú preoti, provideute cu incuviintiarea pré Ven. Consistoriu archidieceasanu.

Hondolu in 16 Iuliu 1875.

In contielegere cu comitet. parochialu.

Basilu Piposiu
protopr.

(2—3)

Concursu.

Pentru postulu de notariu comunale, devenitu vacantu in comun'a Sibieli, scaunulu Sabiului, se escrie concursu cu terminulu pána in 25 Augustu a. c. st. n.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anualu de 300 fl. v. a., cuartiru liberu in edificiulu de cancelaria, 4 orgii de lemne si alte competintie pentru scrieri private si asignatiuni de páspórté in suma aprosimativa de 100 fl.

Pre lánge o praca de servitiu se mai recere cunoscinti'a perfecta a limbei románe.

Petitiunile suntú a se adresá in terminulu de susu la subscrisulu inspectoratu. Sabiiu in 30 Iuliu 1875.

Dela inspectoratulu cercuale alu Salistei 3—3

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu secundaru devenitu vacantu la scól'a confesionala ortod. orientala a comunei Purcaren, tractulu protopresbiteralu I-lea alu Brasiovului se escrie prin acést'a concursu.

Emolumentele suntú 200 fl. v. a. solvind in rate trimestrale decursive. —

Dela concurinte se cere cá sa aiba celu putienu 4 clase gimnasiale si atestatu de cualificatiune. —

Alesulu de invetiatoriu trebuie sa servésca unu anu de proba si dupa decurgerea acestu'a castigandu-si intarirea definitiva va fi indatoratu a tienie si scól'a de repetitiune, pentru carea va mai primí inca o remuneratiune anualu de 35 fl. cu prospectu de a i se inaintá la 50 fl. v. a.

Petitiunile bine instruate trebuie adresate prea onorat. d. protopopu I-lea alu Brasiovului Iosifu Baracu celu multu pána la 1 Septembrie a. c.

Purcaren 25 Iuniu 1875.

Comitetulu parochialu.
Ioanu Bogdanu,
parochu si presied.

(3—3)

Concursu.

La scól'a confesionala gr. or. din sub-urbiulu Brasiovului „Brasiovu-vechiu“ au devenitu postulu de invetiatoriu secundaru vacantu; spre intregirea acestu'a se escrie concursu pána la 15 Augustu a. c. st. v.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. relutu de cuartiru 20 fl. v. a. si doi stangini lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si asterne petitiunile lorú instruate in sensulu statutului organicu pána la terminulu prefipfu la prea onoratulu domnu protop. Iosifu Baracu in Brasiovu.

Brasiovu 3 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu prin
Georgiu Persenariu,
parochu si presiedinte.

(3—3)

Concursu.

Spre intregirea vacantei parochii de a 3 clasa din comun'a Ucea-super. districtulu Fagarasiului, se escrie prin acést'a concursu pána in 24 Augustu 1875.

Emolumentele suntú:

1. Dela 145 familii cáte 1 caru de lemne.

2. Dela 145 famil. cáte 1 di de lucru vér'a.

3. Folosirea unui fenatiu de 2 cara de fenu.

4. Venitulu epatrafirului usitatu care tóte computeate trecú sum'a de 350 fl. — v. a.

Cei cari aru dorí a ocupá numit'a statiune parochiale sa se adreseze pána la terminulu mai susu indicatu cu concursulu lorú la subscrisulu.

Avrigu, 21 Iuliu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Vasilu Maximu
Adm. prot.

(2—3)

Anunciu.

Cancelari'a mea de Advocatura se afla din 1 Augustu a. c. st. n. in cas'a mea propria pre „pamentulu micu“ Nr. 12.

Ací se voru primí in viitoru spre reprezentare ori-ce afaceri de dreptu, atátu civile cátu si criminale, politice si urbariale. —

Sabiui in 16/28 Iuliu 1875.

Ioanu de Pred'a
advocatu publ.

(3—3)

In tipografi'a lui W. Krafft in Sabiiu se afla de vendiare: Blanquete de „Conspectu despre schimbările obveninde in operatulu funduala de catastru“

(Form. II la instructiunea Nr. 29294 din 1875.) Separatu in limb'a romána si germana, contiulu cu 50 cr. v. a. — Despre alte tiparituri esista unu catalogu.